

STORTINGET

Representantforslag 68 S

(2022–2023)

fra stortingsrepresentantene Lan Marie Nguyen Berg og Kristoffer Robin Haug

Dokument 8:68 S (2022–2023)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Lan Marie Nguyen Berg og Kristoffer Robin Haug om økt satsing på kvinnehelse

Til Stortinget

Bakgrunn

Kvinnehelse handler om helse som er spesifikk for kvinner. Det kan være hvordan kvinnekropper reagerer annerledes enn mannskropper, hvordan kvinners livsstil påvirker deres helse annerledes enn hos menn, eller om helseutfordringer som er helt spesifikke for kvinner.

Mye medisinsk kunnskap bygger i stor grad på mannskroppen. Kvinnekroppen og mannskroppen er ikke helt like. Det går ut over liv og helse at den medisinske forskningen så lenge har vært utført av menn, med menn og med mannskroppen som utgangspunkt.

Sist gang det ble laget en offentlig utredning om kvinnehelse, var i 1999. 5. mars 2021 oppnevnte den daværende regjeringen et utvalg som skal lage en ny utredning om kvinners helse og helse i et kjønnsperspektiv. Utvalget skal finne ut av 1) hvordan er kvinners helse i Norge og hvilke utfordringer står man overfor når det gjelder sykdomsforekomst, risikofaktorer og kvinners bruk av helse- og omsorgstjenester, og 2) hvordan blir kjønnforskjeller og kjønnsperspektivet håndtert i folkehelsearbeidet, helse- og omsorgstjenestene og i helsefaglig forskning og utdanning. Utvalget skal levere sin innstilling 8. mars 2023.

Forslagsstillerne mener det er positivt at det kommer en ny NOU om kvinnehelse, men mener at det lig-

ger nok kunnskap på bordet til at flere tiltak kan iverksettes før utvalget leverer sin innstilling.

Forslagsstillerne mener at det må forskes mer på kvinnehelse. Mange kvinner går i årevis med store smerter uten diagnose eller behandling på grunn av manglende kunnskap om typiske kvinnesykdommer. Kvinner får heller ikke alltid like god diagnostisering og behandling for sykdommer som rammer begge kjønn. Derfor mener forslagsstillerne at det må settes av flere friske midler som øremerkes et forskningsprogram om kvinnehelse i Forskningsrådet.

Forslagsstillerne mener at sykdommer som bare rammer kvinner, slik som endometriose og adenomyose, ikke har tilstrekkelig behandlingstilbud. Forslagsstillerne mener at det bør opprettes et nasjonalt kunnskaps-, kompetanse- og behandlingssenter for alvorlig endometriose og adenomyose, samt et pakkeforløp for diagnose og behandling. Kvinner som rammes av endometriose og adenomyose, har en gjennomsnittlig ventetid på diagnose på syv år. Forslagsstillerne mener at det er behov for minst ett dedikert senter som kan tilby avansert tverrfaglig behandling for dem med de mest avanserte og kompliserte tilstandene. I Sverige er det fire behandlingssentre, i Norge ingen.

Norske Kvinners Sanitetsforening har jobbet for opprettelsen av en kvinnehelseportal. Portalen skal rette seg mot potensielle pasienter, pårørende og brukere av helsetjenester og være av interesse for leger og andre helsearbeidere, forskere og studenter på medisins- og helsefeltet, samt pasient- og brukerorganisasjoner. Forslagsstillerne støtter Norske Kvinners Sanitetsforening og mener at det må opprettes en kvinnehelseportal for å gjøre oppdatert og relevant forskning på typiske kvinnesykdommer, -lidelser og -symptomer tilgjengelig for alle, slik at flere kvinner kan ta bedre vare på egen helse.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

forslag:

1. Stortinget ber regjeringen sette av flere friske midler til et forskningsprogram om kvinnehelse i Forskningsrådet.
2. Stortinget ber regjeringen opprette et nasjonalt kunnskaps-, kompetanse- og behandlingssenter for alvorlig endometriose og adenomyose, samt et pakkeforløp for diagnose og behandling.
3. Stortinget ber regjeringen etablere «kvinnehelseportalen.no» for å formidle kunnskap som ellers kan være vanskelig tilgjengelig. Ansvar for opprettelsen bør ligge hos Kilden kjønnsforskning, og midlene må øremerkes og gå til Norges forskningsråd.

13. desember 2022

Lan Marie Nguyen Berg

Kristoffer Robin Haug